

ת"פ 24257/09/22 - מדינת ישראל נגד מוחמד ג'מאמה

בית המשפט המחוזי בנצרת

ת"פ 24257-09-22 מדינת ישראל נ' ג'מאמה
22 יוני 2023 (עציר)

בפני כב' השופט חנא סבאג
המאשימה

מדינת ישראל

נגד
הנאשם

מוחמד ג'מאמה (עציר)

גזר דין

הרקע וכתב האישום המתוקן

1. הנאשם הורשע ביום 10.5.2023, על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירות בנשק (ייצור), עבירה לפי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"); עבירות בנשק (החזקה), עבירה לפי סעיף 144(א) רישא לחוק העונשין; והחזקת סמים מסוכנים לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 7(א) וסעיף 7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), התשל"ג-1973.

במסגרת הסדר הטיעון הסכימו הצדדים כי הנאשם יודה בעובדות כתב האישום, לאחר שיתוקן, ויורשע על פיו, כאשר הצדדים יטענו לעונש באופן חופשי.

2. על פי עובדות האישום המתוקן, הנאשם מתגורר בגפו בקומה השניה בבניין מגורים ביפיע (להלן: "הבית").

עובר ליום 1.9.22, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, ייצר הנאשם בקבוקי תבערה, שהם כלי נשק שסוגל לפלוט חומר הנועד להזיק לאדם, כך שמילא הנאשם תשעה בקבוקי זכוכית בנוזל דליק מסוג בנזין וסגר את פיות הבקבוקים באמצעות רצועות בד (להלן: "בקבוקי התבערה").

ביום 1.9.22, ובמשך תקופה שאינה ידועה במדויק למאשימה, החזיק הנאשם בביתו את בקבוקי התבערה בלא רשות על פי דין להחזקתם. בנוסף, בתאריך 1.9.22, החזיק הנאשם בביתו סם מסוכן מסוג קנבוס לצריכה עצמית במשקל של 15 גרם נטו.

3. בטיעוניה הכתובים עמדה בא-כוח המאשימה על הערכים החברתיים המוגנים בהם פגע הנאשם במעשיו, ובהם פגיעה בשלטון החוק, הגנה על שלומו ובריאותו של הציבור ופגיעה בתחושת הביטחון האישי והציבורי.

אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הפנתה בא-כוח המאשימה לתכנון שקדם לביצוע העבירות, לכמות בקבוקי התבערה הרבים שייצר הנאשם ולעובדה שאלו הוחזקו בביתו, מקום נגיש המאפשר שימוש מהיר. בא-כוח המאשימה הוסיפה כי אף שבפועל לא נגרם נזק בשל ייצור החזקת בקבוקי התבערה, הרי שפוטנציאל הנזק הטמון בעבירות אלו לגוף ולרכוש הינו משמעותי ואף קטלני.

אשר למדיניות הענישה הנהוגה, הפנתה בא-כוח המאשימה לתופעה הקשה של שימוש בנשק לא חוקי בחברה הערבית, אשר מחייבת, בין היתר, החמרה בענישה אשר תרתיע עבריינים מלבצע עבירות מעין אלו. לעניין זה הוסיפה והפנתה לתיקון מס' 140 לחוק העונשין, שעניינו קביעת עונש מזערי בעבירות נשק, של רבע מהעונש הקבוע בצד העבירה, וזאת בהוראת שעה ולתקופה של 3 שנים. בא-כוח המאשימה הפנתה לפסקי דין המלמדים לשיטתה על מדיניות הענישה במקרים דומים, וטענה כי **מתחם העונש ההולם נע בין 36 ל-56 חודשי מאסר בפועל**.

ביחס לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ציינה בא-כוח המאשימה כי לזכות הנאשם עומדת העובדה שהודה בכתב האישום המתוקן ובכך חסך מזמנו של בית המשפט. מאידך הפנתה לעברו הפלילי, הכולל 3 הרשעות קודמות ולעובדה שלא התבקש תסקיר מבחן בעניינו, כאשר לאור מעשיו החמורים, עברו הפלילי ובהעדר אפיק שיקומי, עולה מהנאשם מסכנות ברורה. עוד הפנתה לצורך בהרתעת היחיד והרבים בכל הנוגע לעבירות בנשק.

מכל האמור לעיל, מבקשת המאשימה להשית על הנאשם עונש מאסר המצוי באמצע מתחם העונש ההולם לו עתרה. בצד המאסר, ביקשה המאשימה להטיל על הנאשם מאסר מותנה מרתיע וקנס כספי בסך 10,000 ₪.

4. בא-כוח הנאשם אישר בתורו את הפגיעה בערכים המוגנים אליהם הפנתה המאשימה, אולם טען כי בעניינו של הנאשם אין בנמצא כל אינדיקציה למטרת הייצור והחזקה של בקבוקי התבערה, כך שלא ניתן לומר על פניו כי הייתה לנאשם מטרה פלילת קונקרטי לשימוש בהם.

בא-כוח הנאשם הפנה למספר פסקי דין, המלמדים לשיטתו על מדינות הענישה, תוך שטען כי **מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם נע בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצותם בעבודות שירות ועד ל-18 חודשי מאסר**. בא-כוח הנאשם הוסיף וטען כי בכל הנוגע לעבירת הסמים, נוכח סוג הסם והכמות המזערית שנתפסה, נע מתחם העונש ההולם בין אי הרשעה למאסר מותנה והתחייבות או קנס מזערי.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הפנה בא-כוח הנאשם לנסיבות חייו של הנאשם, אשר התייתם מהוריו

בגיל צעיר. לשיטתו, אף שלנאשם עבר פלילי הכולל 3 הרשעות קודמות, הרי שהוא מעולם לא הורשע בעבירות נשק או סמים, ומכאן שאלו אינן מצדיקות למקמו בצד הגבוה של המתחם. בא-כוח הנאשם הוסיף והפנה לעובדה שהנאשם הודה בכתב האישום המתוקן, חסך זמן שיפוטי ולקח אחריות מלאה על מעשיו, כמו גם לתקופה הארוכה בה הוא מצוי במעצר עד תום ההליכים, מאחורי סורג וברית, על הקשיים העולים מכך.

מכל האמור ביקש בא-כוח הנאשם להתחשב בנאשם ולהימנע ממיצוי הדין עמו. הוסיף כי מצבו הכלכלי הקשה והעובדה כי לנאשם אין משפחה או תמיכה כלכלית, מטים את הכף להימנעות מהטלת קנס.

דבר הנאשם

5. הנאשם טען כי טעה והפיק את הלקחים וביקש את הבנת בית המשפט. לטענתו, הכין את בקבוקי התבערה, אולם לא התכוון לעשות עמם דבר.

דיון והכרעה

6. טרם אפנה לקביעת מתחם העונש הולם בעבירות הנשק בהן הורשע הנאשם, מצאתי להתייחס בתמצית לעבירת הסמים בה הורשע, לאחר שבביתו נמצא סם מסוג קנבוס במשקל של 15 גרם נטו, לצריכה עצמית. לנוכח סוג הסם והכמות המזערית שנתפסה, לא מצאתי בנסיבות העניין צורך לקבוע מתחם עונש הולם בשל ההרשעה בעבירה זו, אשר תילקח בחשבון בעת גזירת עונשו של הנאשם.

קביעת מתחם עונש הולם

7. לצורך קביעת מתחם העונש הולם, בית המשפט נדרש לבחינת הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה ובחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

הערכים המוגנים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם

8. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהעבירות שביצע הנאשם עניינם ההגנה על גופו, שלומו, וקניינו של הציבור, כמו גם על תחושת הביטחון האישי במרחב הציבורי. זאת בשל הפוטנציאל הקטלני הטמון בהחזקת נשק בלתי חוקי, כולל בקבוקי תבערה, אשר זמינותם אף מעודדת את השימוש בהם. לעניין זה כבר נקבע:

"על חומרתן הרבה של עבירות הנשק עמד בית משפט זה פעם אחר פעם. עבירות אלו הפכו זה מכבר ל"מכת מדינה" בחברה הישראלית (ע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' "

סובה, פסקה 16 [פורסם בנבו] (5.11.2019). הן מסכנות את שלום הציבור, גם בהיותן "קרקה פורייה" לביצוע עבירות אחרות - החל מעבירות איומים וכלה בעבירות המתה, ובשל יכולתן לגרום לפגיעות בגוף ובנפש" (ע"פ 2165/23 מדינת ישראל נ' בלאל (4.5.2023)).

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה

9. לא יכול להיות חולק באשר לחומרת מעשיו של הנאשם, אשר ייצר מספר רב של בקבוקי תבערה והחזיק אותם בביתו, כשהם זמינים לשימוש מייד. בשים לב להכנה המדוקדקת ולכמות בקבוקי התבערה שנתפסו בביתו של הנאשם, חזקה כי אלו יוצרו על מנת לעשות בהם שימוש, ולא ניתן לקבל את טענת הנאשם, לפיה לא התכוון לעשות עם בקבוקי התבערה שייצר דבר.

אשר לנזק שנגרם או צפוי היה להיגרם מביצוע העבירה, הרי שבפועל, מקום בו בקבוקי התבערה נתפסו בטרם נעשה בהם שימוש, לא נגרם כל נזק קונקרטי. עם זאת, ושוב, בשים לב לכמות הבקבוקים שנתפסה, ברור כי פוטנציאל הנזק לגוף ולרכוש הינו גבוה, כאשר עסקינן בנשק אשר השימוש בו עלול לגרום לפגיעה קשה בגוף וברכוש.

מדיניות הענישה הנוהגת

10. בפסיקה שניתנה לאחרונה, עמד בית המשפט העליון על מצב החירום בו מצויה מדינת ישראל בכל הקשור לעבירות בנשק, אשר מחייב החמרה בענישה המוטלת על המורשעים בהן:

"לעיתים נכון להחמיר בענישה בגין סוגים מסוימים של עבירות בשל אופיין, ויש שנכון להחמיר בענישה בגין ביצוע עבירות מסוימות הואיל ובתקופה הרלוונטית הן הופכות לנפוצות ושגרתיות יותר, עד כי יש לסווגן כ"מכת מדינה". בענייננו, עבירות הנשק דורשות החמרה בשל שני הנימוקים גם יחד. ממד החומרה שבהן נעוץ בזיקתן לכלי בעל כוח קטלני. ובראי התקופה - הפגיעה באינטרס הציבורי ובבטחון הפרט דורשת ענישה מחמירה, מעבר לזו שהייתה נקוטה בעבר." (ע"פ 6383/21 קרויף נ' מדינת ישראל (13.2.202)).

באופן ספציפי, אף נקבע כי עבירות נשק שעניינן בקבוקי תבערה, מחייבות ענישה מחמירה: "סוג עבירות זה, שעניינן בקבוקי תבערה, מחייב ענישה מחמירה. תוצאותיו של בקבוק תבערה, וכבר היו דברים מעולם, עלולות להיות קשות ביותר, וראוי אפוא כי ייצא הקול שהענישה בכגון דא לא תהא קלה. בטחון הציבור אינו יכול להיות הפקר ונתון לאימה..". (ע"פ 262/06 פלוני נ' מדינת ישראל (6.7.2006)).

11. על רקע המגמה להחמיר בעונשם של מבצעי עבירות נשק, נכנס לתוקף ביום 8.12.2021 תיקון 140 לחוק

העונשין, החל בענייניו, הקובע עונש מזערי שלא יפחת מרבע העונש המרבי שנקבע בצד העבירה הספציפית.

12. בת"פ (מחוזי ים) 64303-01-22 מדינת ישראל נ' חמאדה (28.9.2022), נדון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות ייצור נשק, נסיון הצתה וחבלה במזיד ברכב, לאחר שבעקבות סכסוך שכנים, ייצר בקבוק תבערה והשליך אותו לעבר רכבו של המתלונן. בקבוק התבערה פגע ברכב, גרם לשריטה בו והתגלגל במורד הרחוב. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 24 ל- 50 חודשי מאסר, והשית על הנאשם 30 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

13. בת"פ (מחוזי מרכז) 63084-07-21 מדינת ישראל נ' חסונה (30.4.2023), נדון עניינו של נאשם שהורשע בשתי עבירות של ייצור נשק- בקבוקי תבערה בצוותא, לאחר שעל רקע מהומות מבצע "שומר החומות", הכין 6 בקבוקי תבערה על מנת להשליכם לעבר רכבים בבעלות יהודית כנקמה על מותו של בן דודו. בהמשך, עשו אחרים שימוש בבקבוקי התבערה שהכין הנאשם, עת השליכו אותם לעבר מכוניות שחנו בחניון וגרמו להן לנזקים משמעותיים. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 25 ל- 40 חודשי מאסר, והשית על הנאשם, צעיר ללא עבר פלילי, 25 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. ערעור הנאשם על חומרת העונש תלוי ועומד (ע"פ 4436/23).

14. בת"פ (מחוזי חיפה) 66385-03-22 מדינת ישראל נ' זאודה (10.1.2023), נדון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות בנשק (החזקה ונשיאה), ניסיון הצתה והחזקת סם מסוכן לצריכה עצמית, לאחר שהגיע לבית עסק אליו כניסתו סורבה קודם לכן, כשהוא אוחז בבקבוק תבערה אותו הכין, השליכו לעבר בית העסק ונמלט מהמקום. בקבוק התבערה פגע בקיר העסק והחל לבעור, כאשר בסמוך לאחר מכן האש כובתה. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 20 ל- 45 חודשי מאסר, והשית על הנאשם 24 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. ערעור הנאשם על חומרת העונש נדחה, לאחר שחזר בו מהערעור בהמלצת בית המשפט (ע"פ 1554/23).

15. בת"פ (מחוזי ים) 34579-05-20 מדינת ישראל נ' מחמוד (23.11.2020), נדון עניינו של נאשם שהורשע בעבירה של ייצור נשק, לאחר שייצר לפחות בקבוק תבערה אחד מתוך מספר בקבוקי תבערה שנתפסו במהלך פעילות מג"ב. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 14 ל- 36 חודשי מאסר, והשית על הנאשם, 17 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

16. בנסיבות העניין, תוך בחינת הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מהעבירה שביצע הנאשם ומידת הפגיעה בהם, בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנהוגה, **סבור אני כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן נע בין 24 ל- 48 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית הכוללת מאסר מתונה וקנס.**

קביעת העונש בתוך המתחם

17. קביעת עונשו של נאשם תיעשה בתוך המתחם, אלא אם כן ישנן נסיבות המצדיקות סטייה ממנו. במקרה דנן, כלל לא התבקש תסקיר של שירות המבחן, אשר יבחן אפשרויות שיקום בעניינו של הנאשם. בהתאם מצאתי שיש לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם שנקבע.

18. העונש הראוי לנאשם נקבע על פי הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות. בהקשר זה, על בית המשפט לבחון בין היתר, את נתוניו האישיים של הנאשם, מידת הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו, הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם, עברו הפלילי וכיוצ"ב.

19. לזכותו של הנאשם ניתן לציין כי הוא הודה בביצוע העבירה בשלב מוקדם וחסך מזמנו של בית המשפט. מהודאתו של נאשם נודעת, על דרך הכלל, גם קבלת הדין, ובחובה היא טומנת קבלת אחריות למעשים והבעת חרטה עליהם.

20. מנגד, לחובתו של הנאשם 3 הרשעות קודמות, מהשנים 2018-2022, בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה ממש, תקיפה הגורמת חבלה ממש- בן זוג, נסיון לתקיפה סתם, היזק לרכוש במזיד ואיומים. בגין הרשעות אלו, אף הוטלו על הנאשם שני מאסרים בפועל, בני 8 ו- 11 חודשים.

אכן, כפי שציין בא-כוח הנאשם, הרשעותיו הקודמות של הנאשם לא היו בעבירות נשק או סמים כפי המקרה דנן. ואולם, עברו הפלילי העדכני של הנאשם מלמד בבירור שאין עסקינן באדם נורמטיבי ללא דפוסים עברייניים, אשר העבירות בגינן הורשע אינן מייצגות את אורחות חייו. זאת ועוד, מאסרו האחרון של הנאשם למשך 11 חודשים הוטל ביום 17.01.2022 בגין עבירות שביצע הנאשם בחודש אוקטובר 2021 כך שהעבירות מושא האישום כאן בוצעו תקופה קצרה ביותר לאחר שחרורו של הנאשם ממאסרו האחרון, דבר המחייב החמרה בעונשו של הנאשם לצורך הרתעה.

21. משקל מסוים מצאתי לתת לנסיבות חייו הקשות של הנאשם, כפי שפורטו על ידי בא-כוחו, כמו גם לתקופה הממושכת בה שוהה הנאשם במעצר מאחורי סורג ובריח.

22. לאור המפורט לעיל, סבור אני כי נכון יהא לקבוע את מיקום עונשו של הנאשם בחלק האמצעי של מתחם העונש ההולם. עוד ראוי להשית על הנאשם מאסר מותנה וקנס כספי.

סיכום

23. נוכח כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. אני מטיל על הנאשם **מאסר בפועל של 36 חודשים**, החל מיום מעצרו- 1.9.2022.

ב. אני מטיל על הנאשם מאסר על תנאי של 12 חודשים, למשך 3 שנים, שלא יעבור כל עבירת נשק מסוג פשע.

ג. אני מטיל על הנאשם מאסר על תנאי של 6 חודשים, למשך 3 שנים, שלא יעבור על עבירה של החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית או כל עבירת נשק מסוג עוון.

ד. אני מטיל על הנאשם קנס בסך 3,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם תוך 6 חודשים.

החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים והתשלומים שקבע בית המשפט.

ניתן יהיה לשלם את הקנס/ פיצוי/ ההוצאות כעבור שלושה ימים מיום מתן החלטה/ גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il

מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000

במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט העליון.

ניתן היום, ג' תמוז תשפ"ג, 22 יוני 2023, במעמד הצדדים.